

Алекс
Пјер Леметр

**АКО И ТИ САКАШ КНИГИ...
ИЗДАВАЧКА КУЌА САКАМ КНИГИ**

www.sakamknigi.mk

На светот има толку многу книги, а толку малку време...

Строго избрани одлични наслови за сите кои сакаат
книги со уникатни приказни достоини за нивното време...

**Наслов на оригиналот издаден од страна на Albin Michel
Alex**

© 2011 Pierre Lemaitre

Copyright © за македонското издание

Издавачка куќа Сакам книги, 2013

Превод Ана Кулеванова

Коректура Ивана Николовска

Лектор Марија Иванова

Главен уредник Ивана Николовска

Маркет менаџер Деана Николовска

Дизајн на корица Диме Спасев

Компјутерска обработка Диме Спасев

Сите права за книгата се задржани. Ниту еден дел од ова издание не смее да биде препечатуван, копиран или објавуван во која било форма или на кој било начин во електронските или печатените медиуми, без писмена согласност од издавачот.

АЛЕКС

ПЈЕР ЛЕМЕТР

АКО И ТИ САКАШ КНИГИ...

Белешка од преведувачот

Правниот систем во Франција е многу поинаков од системите во другите земји. За разлика од вообичаените системи каде полицијата истражува, а улогата на судот е да застане како неутрален судија помеѓу обвинителот и одбраната, во францускиот систем, обвинителите и судовите работат со полицијата во текот на истрагата и имаат право да испрашуваат сведоци, осомничени и да се вмешуваат во сите аспекти од истрагата. Ако се соберат доволно докази, јавниот обвинител одлучува дали ќе се поднесе тужба.

Прв дел

1

Алекс е на седмо небо. Таа веќе саат време пробува разни перики и додатоци за коса, се колеба, ги остава, повторно се враќа, повторно ги пробува. Би можела да го помине овде цело попладне.

Таа пред три-четири години сосема случајно го најде овој мал бутик на булеварот Стразбур. Не се работеше за тоа дека бараше перика, таа влезе внатре од чиста љубопитност, но толку беше вчудовидена кога се виде себеси како црвенкоса, што ја купи периката без никакво колебање.

Алекс може да носи речиси сè затоа што таа навистина е сензационално прекрасна. Не беше така отсекогаш; тоа се случи во нејзините тинејџерски години. Таа претходно беше непривлечно слаба и ковчеста, навистина грдо мало девојче. Но кога конечно расцути, тоа беше како струен бран, како компјутерски програм кој забрзано ја мота снимката нанапред; за само неколку кратки месеци, Алекс се претвори во занесна млада жена. Можеби затоа што дотогаш сите - особено Алекс - веќе имаа изгубено надеж дека таа некогаш ќе биде убава. Таа никогаш не се сметаше себеси за убава. Дури ни сега.

Пример, таа никогаш немаше ни помислено дека би можела да носи црвена перика. Тоа беше вистинско откритие за неа. Не можеше да поверува колку

Пјер Леметр

различно изгледаше. Периките изгледаа толку вештачко и површно, а сепак, уште во првиот момент кога ја стави, таа се почувствува како целиот нејзин живот да се смени.

На крајот, речиси никогаш не ја носеше таа прва перика. Веднаш штом дојде дома, сфати дека периката изгледаше кичерајски, евтино. Ја фрли. Не во корпа, туку во последната фиока во нејзиниот плакар. Одвремени навреме ја вадеше, ја ставаше и се гледаше во огледало. И покрај тоа што беше одвратна и врескаше „евтино!“, она што Алекс го гледаше во огледалото потпалуваше една мала надеж во која таа сакаше да верува. Па така таа продолжи да се враќа во бутикот на булеварот Стразбур и да разгледува елегантни, квалитетни перики кои беа малку прескапи за нејзината плата како биолог/медицинска сестра. Но тие изгледаа импресивно реално. Па таа загриза.

На почетокот не беше лесно; сè уште не е, тоа бара трпение и храброст. За една срамежлива, несигурна девојка како Алекс, самото собирање храброст може да трае по половина ден. Да ја ставиш правилната шминка, да ја избереш правилната гардероба, соодветни чевли и чанта (со оглед на тоа што не можеше да си дозволи да купува нова гардероба секојпат, таа ги одбираше комбинациите со буричкање низ нејзиниот гардеробер)...

Но тогаш доаѓаше оној момент кога ќе излезеш на улица и одеднаш стануваш некој друг. Не комплетно, но стануваш *речиси* друга личност. Не дека тоа е којзнае што, но помага да ти помине време, особено кога не очекуваш многу од животот.

Алекс најмногу сака перики кои пренесуваат некаква порака, перики кои велат: *Знам за што размислуваш или Јас не сум само девојка со убаво лице, исто така сум и математички генијалец*. Периката што ја носи денес вели: *Мене нема да ме најдеш на Facebook*.

Додека зема една перика по име „Урбан Шок“, таа погледнува низ излогот на бутикот и го забележува

човекот. Тој стои на спротивната страна од улицата и се преправа дека чека некого или нешто. Во последните два часа, ова е третпат како го гледа. Тој ја следи. Таа сега сфаќа дека мора да ја следи. Нејзината прва помисла е: „Зошто мене?“, како да може да разбере зошто некој маж би следел која било друга жена, но не неа. Како мажите да не ја гледаа речиси цел живот, каде и да беше: во автобус, на улица. Во бутици.

Алекс привлекува внимание од мажи на сите возрасти. Тоа е една од предностите на тоа да имаш триесет години. Но и покрај тоа, секогаш кога ќе се случи нешто такво, таа се чувствува изненадено. *На светот има многу поубави девојки од мене.* Алекс е хронично несигурна, внатрешните сомнежи постојано ја јадат. Таква е уште од дете. Таа ужасно пелтечеше додека не влезе во тинејџерските години. Дури и сега понекогаш пелтечи кога е нервозна или вознемирена.

Таа не го познава човекот; го нема видено никогаш претходно - со такво тело, сигурно ќе се сетеше на него ако го знаеше. Но има една работа која е уште почудна, тоа што човек од педесет години следи девојка од триесет години... Не се работи за тоа дека годините играат толку страшна улога за неа, но таа е изненадена.

Алекс погледнува надолу во периките, се преправа дека се колеба, а потоа тргнува кон другата страна на бутикот од каде што има подобар поглед. Според кројот на неговите алишта, забележливо е дека тој порано бил некаков спортист, тешка категорија. Галејки една бело русокоса перика, таа се обидува да се сети кога го забележа за првпат. Се сеќава дека го виде во метрото; нивните погледи се сретнаа на секунда, но не доволно долго за таа да ја забележи насмевката која ѝ беше упатена, насмевка која очигледно требаше да биде топла и освојувачка. Она што најмногу ја измачуваше во врска со него беше опсесивноста во неговите очи. И неговите усни, тие беа толку тенки, речиси непостоечки. Таа инстинктивно почувствува сомнеж, како сите луѓе со

Пјер Леметр

тенки усни да криеја нешто, некоја неизговорена тајна, некој ужасен грев. И неговото големо, високо чело. За жал, таа претходно немаше време добро да погледне во неговите очи. Алекс верува дека очите никогаш не лажат и баш затоа ги проценува луѓето по нив. Многу јасно, во метрото, со таков човек, таа не сакаше да зјапа. Дискретно, речиси незабележливо, таа му го сврте грбот и почна да буричка во својата чанта за да си го најде iPod-от. Додека пушташе музика, таа се запраша да не случајно го имаше видено пред нејзината зграда претходниот ден, можеби пред два дена.

Сега повторно си го поставува истото прашање. Споменот ѝ е како низ магла, не може да биде сигурна - можеби може да се сети на нешто повеќе ако повторно се сврти да го погледне, но не сака да го наведува. Има една работа во која е сигурна, а тоа е дека, два часа откако го виде во метрото, таа повторно го забележа на булеварот Стразбур. Таа веќе еднаш беше во бутикот со перики, излезе од него и почна да се оддалечува, но одеднаш импулсивно одлучи да се врати назад и да проба една темноцрвена перика со средна должина и нагло се сврте. Тогаш го забележа човекот малку подолу, го виде како се вкопува в место и како се преправа дека гледа нешто во излогот... на еден бутик за женски фустани. Неговото преправање беше бесмислено.

Алекс ја остава периката. Нејзините раце треперат без причина. Таа се однесува смешно. На типот очигледно му се допаѓа; тој ја следи, мисли дека има шанса со неа - сигурно нема да ја нападне наред улица. Алекс тресе со главата како да се обидува да се одлучи, а кога повторно погледнува кон улицата, човекот повеќе не е таму. Таа погледнува прво на едната страна, а потоа на другата, но надвор нема никој; човекот е заминат. Олеснувањето што го чувствува ѝ се чини несоодветно. *Се однесувам будалесто*, си мисли таа повторно додека нејзиното дишење почнува да се стабилизира. Кога стигнува до вратата од бутикот, таа не може да се

воздржи, па повторно ја проверува улицата. Сега работата изгледа речиси како неговото отсуство да почнува да ја загрижува.

Алекс погледнува на саат, а потоа нагоре во небото. Времето е меко и има најмалку уште саат време дневна светлина. Не ѝ се оди дома. Мора да застане некаде и да купи храна. Се обидува да се сети што има во фрижидерот дома. Таа секогаш заборава на пазарењето за дома. Обично ја насочува целата своја енергија на работата, удобноста (Алекс е благо опсесивно-компулсивна) и - иако не сака да го признае тоа - на алишта и чевли. И чанти. И перики. Таа посакува нејзиниот љубовен живот да беше малку поинаков; тоа е еден вид на болна тема за неа. Нејзиниот љубовен живот е катастрофална област. Таа се надеваше, чекаше и најпосле крена раце. Во последно време се обидува да мисли на тоа што е можно помалку. Но таа внимава и не му дозволува на каењето да се претвори во готови јадења и ноќи поминати пред телевизорот, внимава да не се здебели, не се запушта. И покрај тоа што е слободна, таа ретко се чувствува само. Има многу проекти кои ѝ се важни, па тие ѝ го пополнуваат времето. Нејзиниот љубовен живот можеби е катастрофа, но тоа е животот. А сега, откако со помири со тоа дека е сама, полесно ѝ е. И покрај нејзината осаменост, Алекс се обидува да живее нормален живот, да ужива во малите задоволства. Таа наоѓа утеха во помислата дека може да си дозволува да ужива во разни задоволства, дека како и сите други и таа има право да си дозволува да ужива. Вечерва, пример, одлучи дека ќе се почести со вечера во Монтонер на улицата Вожирар.

Алекс стигнува малку порано. Ова ѝ е второ доаѓање во ресторанот. Првото доаѓање беше пред недела дена и вработените очигледно ја помнат привлечната црвенкоса која вечераше сама. Вечерва ја пречекуваат

Пјер Леметр

како редовна муштерика, келнерите леткаат да ја услужат, непријатно флертуваат со убавата муштерика. Таа им се смешка, ги шармира без особен напор. Замолува за истата маса, за да седне свртена со грб кон балконот и да може да гледа кон останатиот дел од ресторанот. Го нарачува истиот пијалак, половина шише ладно вино. Воздигнува. Алекс обожава храна, толку многу што мора да биде страшно внимателна. Нејзината тежина често и лесно варира, но таа веќе има научено да ја контролира. Понекогаш знае да качи и по десет, петнаесет килограми, да стане практично неприепознатлива, но два месеци подоцна се враќа на својата нормална тежина. Таа е свесна дека тоа е нешто што нема да може да го изведува така лесно за неколку години од сега.

Ја вади својата книга и замолува еден од келнерите да ѝ донесе дополнителна виљушка за да ја прицврсти книгата отворена додека јаде. Веднаш спроти неа седи човекот со светло кафена коса кој го виде овде и минатата недела. Тој вечера со пријатели. Во моментот на масата се само тројца, но судејќи според нивниот муабет, очигледно е дека очекуваат наскоро да им се придружат и други луѓе. Тој ја забележа веднаш штом таа влезе во ресторанот. Таа се преправа дека не забележува дека тој напнато зјапа во неа. Ќе зјапа во неа цела вечер, дури и кога неговите пријатели ќе се појават и ќе се впуштат во нивните бескрајни дискусии за работа, девојки, жени, еден по друг раскажувајќи приказни кои прават да звучат добро. За целото тоа време, тој ќе гледа во неа. Типот не изгледа лошо - има околу четириесет, четириесет и пет години - и очигледно бил згоден кога бил помлад. Тој пие малку повеќе отколку што треба, а тоа го објаснува неговото трагично лице. Лице кое бранува нешто во Алекс.

Таа го допива своето кафе и - ова е единствената работа што си ја допушта - додека заминува, му упатува еден поглед. Го прави тоа експертски. Краток попатен

поглед, тип на поглед кој Алекс го има усовершено. Кога го забележува копнежот во неговите очи, таа во едно делче од секундата чувствува болка во дното од стомакот, трошка тага. Во ваквите моменти, Алекс никогаш не размислува за она што го чувствува, не го анализира, не си го објаснува. Нејзиниот живот е серија од замрзнати слики, стар филм кој се скинал во апаратот - невозможно е да го премота, да ја промени својата приказна, да најде нови зборови. Можеби следниот пат кога ќе дојде на вечера овде, таа ќе остане малку подолго, а тој можеби ќе ја чека надвор кога ќе си замине - којзнае?

Алекс знае. Алекс многу добро знае како одат овие работи. Секогаш е истата приказна. Нејзините кратки, попатни средби со мажи никогаш не се претвораат во љубовни приказни; ова е делот од филмот кој го има изгледано многупати, дел кој го помни. Работите едноставно така функционираат.

Сега надвор е комплетно темно, а ноќта е топла. Еден автобус почнува да кочи за да запре на станицата. Таа го забрзува чекорот, а возачот ја здогледува на ретровизорот и чека. Алекс се стрчува кон автобусот, но баш пред да се качи, таа се премислува, одлучува да пешачи малку. Му дава знак на возачот да продолжи, а тој млитаво ги крева рамениците, но сепак ја отвора вратата.

„Нема да има друг автобус после мене. Јас сум последниот вечерва...“

Алекс се насмевнува, му се заблагодарува со мавтање. Не е важно. Може да се врати дома пеш. Таа живее на две улици одовде.

Таа живее во близина на улицата Лабруст веќе три месеци. Алекс често се сели. Пред ова, таа живееше на улицата Комерс, а пред тоа во близина на Клињонкур. Најголемиот број луѓе мразат да се селат, но за Алекс, тоа е потреба. Таа го обожава селењето. Можеби затоа што, исто како и со периките, тогаш се чувствува како

Пјер Леметр

да го менува животот. Тоа е тема која се повторува. Еден ден, таа навистина ќе го промени својот живот.

На некој метар пред неа, едно бело комбе паркира на тротоарот. За да помине покрај него, Алекс мора да се протне покрај комбето и зградата. Таа насетува присуство, маж; нема време да се сврти. Една силна тупаница ја удира помеѓу плешките, оставајќи ја без здив. Таа ја губи рамнотежата, се затетеравува нанапред и нејзиното чело силно се удира во комбето со тресок. Таа ги испушта сите работи што ги носи, нејзините раце очајно мавтаат во обид да најдат нешто за да се задржи - но не наоѓаат ништо. Човекот ја грабнува за коса, но периката му останува во рака. Тој пцуе, збор кој таа не може да го разбере, а потоа насилно ја фаќа нејзината вистинска коса со една рака, а со другата ја удира во стомакот доволно силно за да парализира бик. Алекс нема време да вресне; таа се наведнува нанапред и повраќа. Човекот мора да е многу силен затоа што тој успева да ја преврти како парче лист. Ја врти кон себе. Неговата рака се замотува околу нејзиниот струк, лепејќи ја за него додека ѝ пика едно големо марамче во устата и грлото. Тоа е тој; човекот кој го виде во метрото, на улицата, пред бутикот. Тој е. Тие се погледнуваат во очи за делче од секунда. Таа се обидува да се бори, но тој цврсто ѝ ги држи рацете, таа не може да направи ништо, тој е премногу силен, ја турка надолу, нејзините колена попуштаат, таа паѓа на подот во комбето. Човекот збеснува, ја клоца во долниот дел од грбот, а Алекс лета кон другата страна од комбето, подот ѝ го гребе образот. Тој влегува зад неа, насила ѝ ја врти главата и ја удира во лицето. Ја удира толку силно... Овој човек навистина сака да ја повреди, тој сака да ја убие - ова е она што поминува низ нејзината глава додека го чувствува ударот. Нејзиниот череп се треска од подот и отскокнува, а таа ја чувствува распарувачката болка во задниот дел од главата - поточно во тилот, *така се викаше*, си мисли Алекс, *тил*. Но освен овој збор, таа

Алекс

не може да мисли на ништо друго, освен: *Не сакам да умрам, не вака, не сега.* Свиткана како фетус, со уста полна со повраќаница, таа чувствува како тој силно ѝ ги влече рацете зад грбот, како цврсто ѝ ги врзува. Потоа ножните зглобови. *Не сакам да умрам сега,* си мисли Алекс. Вратата од комбето се затвора со тресок, моторот почнува да 'ржи, комбето се одлепува од тротоарот со чкрипење. *Не сакам да умрам сега.*

Алекс е зашеметена, но свесна за она што ѝ се случува. Таа плаче, се гуши од солзи. *Зошто јас? Зошто јас? Не сакам да умрам. Не сега.*

2

Кога се јави, наредникот Ле Ген не му даде никаков избор.

„Уво не ме боли за твојата совест, Камиљ, ти сериозно ми ја вадиш душата. Немам никој друг, буквално никој друг, па праќам возило по тебе и има да одиш, да го ебам!“
Направи кратка пауза, а потоа додаде: „И престани да ми го тупиш толку многу.“

Тогаш спушти. Ова е стилот на Ле Ген. Импулсивен. Камиљ обично не му обрнува големо внимание. Тој обично знае како да излезе на крај со наредникот.

Разликата овој пат лежи во тоа што станува збор за киднапирање. А Камиљ не сака да има никаква врска со тоа.

Тој одамна се имаше изјаснето: немаше многу случаи кои ги одбиваше, но киднапирањата беа и се на врвот од листата. Уште од смртта на Ирен. Неговата жена се имаше онесвестено на улица, осми месец трудна и беше однесена во болница; тогаш беше киднапирана. Никогаш повторно не беше видена жива. Тоа го уништи Камиљ. Тој беше трауматизиран. Беше парализиран и халуцинираше со денови. Кога ситуацијата стана уште полоша, докторите почнаа да го праќаат од една во друга психијатриска клиника. Беше чудо што воопшто беше жив. Никој не го очекуваше тоа. Во месеците додека беше на боледување од *brigade criminelle* - тимот за

убиства - сите се прашуваа дали тој некогаш повторно ќе си го покаже лицето. Кога најпосле се врати назад, најчудната работа беше тоа што тој беше буквално ист како и пред смртта на Ирен, само малку постар. Оттогаш прифаќаше само помали случаи: убиства од страст, расправи и меѓу колеги, убиства меѓу соседи. Случаи каде убиствата се зад тебе, не пред тебе. Не киднапирања.

И Ле Ген навистина се трудеше да го поштедува. Тие се знаеја речиси дваесет години и добро стоеја. Ле Ген е Камиљ кој се откажал од улиците. Камиљ е Ле Ген кој се откажал од моќта. Разликите меѓу нив се една цифра плус во платата и дваесет и пет килограми. А тука се и дваесет и петте сантиметри во висина. Звучи смешно, но тие навистина личат на ликови од цртан филм кога стојат еден до друг. Ле Ген не е многу висок, но Камиљ е страшно низок. Тој го гледа светот од перспектива на тринаесетгодишно дете. Ова е нешто што го има наследено од мајка му, уметникот Муд Верховен. Нејзините слики ги има во колекциите на десетици музеи надвор од земјата. Таа беше исклучителен уметник и неправилно пушач кој живееше во облак од чад. Па ете како Камиљ ги има добиено своите две специфични карактеристики. Уметникот му остави исклучителен талент за цртање; неправилниот пушач го остави со фетална хипотрофија.

Тој многу ретко наидува на луѓе кои се пониски од него; го има поминато цел живот гледајќи ги луѓето одоздола.

Со Ирен, висината на Камиљ стана силна страна. Ирен правеше тој да се чувствува повисоко однатре. Камиљ никогаш се немаше чувствувано толку... Без Ирен, тој беше изгубен, тој не можеше дури ни да пронајде зборови.

Ле Ген, од друга страна, не сака да разговара за својата тежина, иако некои луѓе велат дека мора да има околу 120 килограми. Како и да е, неговата тежина не е

Пјер Леметр

важна, бидејќи тој има сјајни очи кои блескаат од интелигенција и никој не може да го објасни ова, мажите не сакаат да признаат, но најголемиот број жени се согласуваат дека наредникот е многу привлечен човек. Оди, па сфати.

Камиљ е навикнат на испадите на Ле Ген, тие се познаваат премногу долго. Тој го крева телефонот и повторно му се јавува на наредникот.

„Слушај ваму, Жан: ќе одам, ќе го преземам ова твое киднапирање. Но во истата секунда кога ебениот Морел ќе се врати, има да му го префрлиш нему затоа што...“ тој длабоко зема воздух и го изговара секој збор како да удира со чекан, „јас немам намера да работам на овој случај!“

Камиљ Верховен никогаш не се дере. Мнооогу ретко. Тој е човек со авторитет. Можеби е низок, ќелав и ситен, но ова е нешто што сите го знаат. Камиљ е жилет. Па Ле Ген сега е внимателен и не вели ништо. Озборувањата велат дека тој е оној кој ги носи панталоните во нивната врска. Тоа не е нешто за што луѓето се шегуваат. Камиљ спушта.

„Да му ебам мајката!“

Само уште ова му требаше. Не е дека имаат случаи со киднапирање секој ден; ова не е Мексико. Зошто киднапирањето не можеше да се случи некој друг ден, додека тој работи на друг случај или е на боледување, некаде, каде било! Камиљ удира во масата со тупаница. Но го прави тоа полека затоа што тој е разумен човек. Тој не сака испади и драми, дури ни кај други луѓе.

Времето е кратко. Тој станува, си го зема палтото и тргнува по скалите, прескокнувајќи по две одеднаш. Камиљ сега оди со изморен чекор. Пред смртта на Ирен, тој потскокнуваше додека одеше. Жена му порано велеше, „Потскокнуваш како птица. Сè мислам дека ќе полеташ.“ Поминаа четири години од смртта на Ирен.

Автомобилот застанува пред него. Камиљ влегува

внатре. „Како ти беше името?“

„Александре, шеф...“

Возачот се сепнува. Сите знаат дека Камиљ мрази да го викаат „шеф“. Тој отсекогаш беше терсене човек, но возраста и последните неколку години поминати како вдовец го направија уште понервозен и почувствителен. Длабоко во себе, тој е лут. Ирен обично му велеше, „Миличок, зошто си секогаш толку лут?“ Исправувајќи се за да ѝ ја покаже својата иронија висока колку цуце, Камиљ обично ѝ одговараше, „Во право си. Мислам... каква причина имам па јас за да бидам лут?“ Тврдоглав и непопустлив, строг и тактичен - луѓето ретко знаат добро да го проценат уште на првата средба. Луѓето ретко го ценат. Можеби и ова се должи на тоа што не е многу весел и добро расположен човек. Камиљ не се сака себеси којзнае колку.

Уште откако се врати на работа пред три години, Камиљ ја презеде одговорноста за сите практиканти. Она што Камиљ го сака е да изгради нов лојален тим, со оглед на тоа што неговиот пропадна.

Тој погледнува во Александре. Тој е цели неколку глави повисок од Камиљ и тргнува без да почека наредба, што покажува дека има барем малку храброст.

Александре вози како манијак; тој обожава да вози и тоа се гледа. Александре сака да му покаже на командантот дека е добар возач - сирената пишти, возилото лета по улици, споредни улици и булевари, десната рака на Камиљ го стега појасот. За помалку од петнаесет минути, тие се на местото на злосторството. 21.50 часот. И покрај тоа што не е многу доцна, Париз веќе изгледа мирно, полу заспано, не личи на град каде што се киднапираат луѓе. „Жена“, според сведокот кој се јавил во полиција, очигледно во состојба на шок, „ја киднапираа, баш пред мене.“ Човекот не можел да поверува. Но добро, ова не беше нешто што се случуваше секој ден.

„Може да ме оставиш овде“, вели Камиљ.

Пјер Леметр

Камиљ излегува од автомобилот, возачот заминува. Тој е на стотина метри од местото на злосторството, од местото каде што има насобрани луѓе, затоа што секогаш сака да го види проблемот прво од далечина, да го впије целото место на злосторството пред да го затрупаат со безброј факти и детали од кои нема враќање. Така сака да работи.

Додека оди кон полициските возила, тој се обидува да сфати што поточно чувствува.

Срцето му бие како нездраво.

Се чувствува како гомно. Би дал десет години од животот за да биде на некое друго место.

Но без разлика на тоа колку бавно и неволно се движи, тој стигнува.

Вака беше и пред четири години. На улицата каде што живееше, дури и таа малку личеше на оваа. Ирен не беше таму. Таа требаше да роди машко бебе за неколку дена. Требаше да биде во болница. Камиљ леташе како луд, секаде ја бараше, таа ноќ направи сè што можеше за да ја најде... Беше како лудак, но не можеше да направи ништо. Кога ја најдоа, таа беше мртва.

Кошмарот на Камиљ почна во момент баш како овој. Тоа е причината поради која срцето му бие како да сака да експлодира, причината поради која му звонат ушите. Неговата вина се буди. Тој се чувствува физички болно. Еден глас во него вреска: *Губи се одовде*, а друг вели: *Остани и соочи се со ова*. На Камиљ му е страв дека ќе се онесвести. Наместо тоа, тој ја повлекува лентата и влегува во обележаната област. Еден полицаец го поздравува со мавтање. Дури и тие што не го знаат командантот Верховен лично, го препознаваат. Тоа не е никакво изненадување. Дури и да не беше еден вид на жива легенда, сите знаат за неговата висина. И неговото минато...

„Ох, дојде.“

„Звучиш разочарано.“

Засрамен, Луи почнува да крева паника.

„Не, не, воопшто.“

Камиљ се насмевнува. Тој со години ужива во тоа да го заебава Луи. Луи Мариани му е асистент многу долго време и тој го познава толку добро, како самиот да го направил.

На почетокот, откако Ирен беше убиена, после нервниот слом на Камиљ, Луи го посетуваше во клиниката. Камиљ не зборуваше многу. Тој само црташе, како никогаш претходно, целата негова соба беше полна со скици и цртежи. Луи ќе дојдеше, ќе си направеше место за да седне и така тивко седеа, едниот зјапајќи во дрвјата надвор, другиот во своите стапала. Тие си кажуваа многу работи во таа тишина, но тоа не беше замена за разговор. Едноставно не можеа да најдат зборови. Тогаш, еден ден, без никакво предупредување, Камиљ побара да биде сам, му рече на Луи дека не сака да го инволвира во својата болка. Тоа беше тешко за двајцата, тоа што беа разделени. Но помина време. Додека работите да се потсредат, веќе беше премногу доцна. После голема болка и тага, сè што останува е горчина и пустош.

Во последно време, тие не се гледаа многу; одвреме-навреме налетуваа еден на друг на состанок или низ ходниците. Луи не е сменет многу. Тој е еден од оние младолики луѓе кои изгледаат како да ќе умрат млади. И среден како и секогаш. Мора да се потенцира дека Луи е многу богат, безобразно богат. Никој не знае колку точно, но сигурно би можел да живее од богатството и без дополнително да работи цели четири, пет животи. Наместо тоа, тој работи како полицаец во тимот за убиства. Тој има куп факултетски дипломи што не му требаат и толку длабоко знаење што Камиљ никогаш

не би можел да го стигне.

Тој се насмевнува. „Овде е“, вели кимајќи кон полициската лента.

Камиљ тргнува по помладиот човек. Добро, ни тој веќе не е толку млад. „Колку години имаш, Луи?“

Луи се врти. „Триесет и четири. Зошто?“

„Онака. Чиста љубопитност.“

Луи се насмевнува. Тој знае дека ваквите забелешки, кога доаѓаат од Камиљ, значат: „Исусе, времето лета, колку долго се знаеме?“ Или уште поважно, „Не сме се виделе како што треба уште откако ја убив Ирен, зар не?“ Па затоа е чудно што тие двајцата се на исто место на злосторство. Камиљ одеднаш има потреба да објасни.

„Јас го менувам Морел. Ле Ген немаше кого да прати, па ми го даде случајот мене.“

Луи ги крева рамениците како да сака да каже дека раз-бира, но јасно е дека се сомнева. Командантот Верховен обично не „менува“ никого.

„Јави му се на Ле Ген“, продолжува Камиљ. „Ми требаат форензичари овде веднаш. Со оглед на тоа колку е доцна, знам дека нема да завршиме којзнае колку работа, но мора да се обидеме.“

Луи кима и го вади мобилниот телефон. Тој се согласува со Камиљ. Ваквото злосторство може да се гледа од две перспективи: од перспектива на киднаперот или од перспектива на жртвата. Киднаперот сигурно е одамна исчезнат, но жртвата можеби живеела во областа, можеби била грабната во близина на домот, а двајцата мажи не размислуваат вака само поради Ирен, туку статистиките го потврдуваат тоа.

„Имаме сведок, само еден“, вели Луи додека го враќа телефонот во џебот. „И знаеме каде било паркирано возилото за време на киднапирањето. Форензичарите ќе бидат овде најбрзо што можат.“

„Каде е сведокот?“ прашува Камиљ. Командантот е

нервозен. Очигледно е дека не сака да биде овде. Неговиот мобилен телефон вибрира - повик од јавниот обвинител.

„Не, господине, кога го добивме повикот веќе беше премногу доцна за поставување блокади на патиштата.“

Неговиот тон е остар како за во разговор со јавен обвинител. Луи дискретно се повлекува настрана.

„Се плашам дека ова што го барате ќе биде тешко, господине“, вели Камил. Тој сега зборува премногу бавно. Секој што го познава Камил може да го препознае овој знак. „Мора да разберете, господине, дека додека зборувам со вас...“ тој погледнува нагоре „...има стотина пазачи кои зјапаат од прозор. Но ако вие имате некоја идеја како да ја спречиме веста за да не се рашири, тогаш јас сум целиот претворен во уши.“

Луи се насмевнува. Типичен Верховен. Луи е среќен зато што ова значи дека Камил не е сменет. Тој е многу остарен за четири години, но сè уште е отворен и директен. И јавна закана ако се прашуваат неговите наредени.

„Се разбира, *monsieur le procureur*!“

Судејќи според неговиот тон, Камил очигледно нема намера да си го одржи ветувањето кое штотуку го даде. Тој спушта. Разговорот очигледно не го поправи неговото расположение.

„А каде е твојот партнер Морел, да го ебам? Зошто не е тука?“

Луи е изненаден. Твојот партнер Морел. Камил не е фер, но Луи разбира. Не е фер ни тоа што му го дале овој случај после сè што му се случи...

„Во Лион е“, вели Луи смирено. „На Европскиот семинар. Ќе се врати задутре.“

Тие тргнуваат накај сведокот кој стои со еден од полицајците.

„По ѓаволите!“ вели Камил.

1 Господине обвинител

Пјер Леметр

Луи не вели ништо. Камилъ застанува.

„Извини, Луи.“ Ги кажува зборовите гледајќи си во стапалата. Луи сака да каже нешто, но не знае што да каже, а покрај тоа, нема поента. Камилъ донесува одлука. Најпосле се врти кон Луи. „Зошто едноставно да не се однесуваме како...“

Луи си ја замазнува косата над челото. Со десната рака. Тоа е како таен јазик меѓу нив, замазнување на косата со десната рака сега значи: Нема гајле, океј, зошто да не? Луи кима кон човекот кој стои зад Камилъ.

Човекот има околу четириесет години. Тој бил надвор, си го шетал кучето, грдо суштество кое моментално седи покрај неговите нозе. Камилъ и кучето зјапаат еден во друг. Но неговиот сопственик изгледа уште поизненадено од кучето кога го забележува Камилъ пред себе. Тој погледнува во Луи, вџашен што едно вакво ниско кускуле би можело да биде полициски командант.

„Командант Верховен“, вели Камилъ. „Сакаш да ја видиш значката или ќе ми веруваш на збор?“

Луи знае што следи. Сведокот ќе рече:

„Не, не, во ред е... Само...“

„Што само?“ ќе го прекине Камилъ.

Сведокот ќе почне да се закопува во уште подлабоки гомна. „Не очекував, знаете... само...“

Во тој момент, има две можни сценарија. Или Камилъ ќе продолжи да го притиска додека овој не почне да моли за милост - тој знае да биде безмилосен. Или ќе попусти. Овој пат, Камилъ попушта. Си имаат работа со киднапирање. Ова е сериозно.

Значи: сведокот бил надвор, го шетал кучето и видел како ја киднапираат жената. Баш пред негови очи.

„Точно во 21.00 часот“, вели Камилъ. „Сигурен си за времето?“

Сведокот е како најголемиот број луѓе - кога зборува за нешто, тој реално зборува за себе.

„Апсолутно. Морам да бидам дома во 21.30 за да гледам 'Без граници'. Па секогаш го изнесувам кучето пола саат порано.“

Тие почнуваат со физички опис на напаѓачот.

„Проблемот е во тоа што го видов само во профил. Но голем беше, крупен тип, знаете.“

Очигледно мисли дека им помага, дека работите што ги споделува се корисни. Камилъ зјапа во него, тој веќе е преморен. Луи го презема испрашувањето. Коса? Возраст? Алишта? *Па не успеав баш да видам, не сум сигурен, обични.*

„Добро. А возилото?“ Луи дава сè од себе за да звучи охрабрувачки.

„Бело комбе. Онакво какво што обично возат трговците, знаете.“

„Какви трговци?“ ги прекинува Камилъ.

„Хмм... не знам какви - трговци, знаете.“

„Зошто го опиша така, како на трговец, имаше нешто на него?“ притиска Камилъ.

Човекот стои со подзината уста. „Па, трговците обично возат такви службени возила за работа, зар не?“ мрмори тој. „Сите имаат бели комбиња.“

„Да, возат“, вели Камилъ. „Впрочем, тие обично ги ставаат своите имиња, адреси и телефони на вратите. Бесплатна реклама. Па што имаше на вратата на комбето на овој твој трговец?“

„Па, тоа е чудната работа: на комбето немаше ништо. Барем јас не видов ништо.“

Камилъ го вади тефтерот. „Чекај да го запишам ова. Значи, непозната жена била киднапирана од страна на непознат трговец во комбе без особена специфична карактеристика - да не пропуштам нешто?“

Сопственикот на кучето почнува да крева паника.

Пјер Леметр

Долната усна му трепери. Тој се врти кон Луи: *дај човеку, помогни ми овде, те молам.*

Камиљ го затвора тефтерот со тресок и се врти. Луи презема. Изјавата на нивниот единствен сведок не е којзнае што, но ќе мора да заврши работа. Камиљ го слуша остатокот од испрашувањето. Производител на возилото? („Можеби Форд... Јас не се разбираам многу во коли. Немам кола со години.“) Но жртвата дефинитивно беше жена? („Апсолутно, сигурно.“) Описот на напаѓачот останува во магла. („Знам дека беше сам, не видов никој друг.“) Сè што останува е самиот чин.

„Таа врескаше, се бореше... па тој ја удри во стомакот. Не се контролираше со ударите. Впрочем, баш тоа беше моментот кога вреснав. Се обидував да го исплашам, знаете...“

Секој детаљ е како нож во срцето на Камиљ, како секој збор да му е упатен нему. Исто беше и дента со Ирен - еден продавач ја имаше видено сцената, но реално немаше видено речиси ништо. Иста работа.

Тој се враќа назад. „Каде стоеше ти?“

„Онде.“

Луи погледнува во земја. Човекот покажува.

„Покажи ми.“

Луи ги затвора очите. Тој знае што мисли Верховен. Сведокот тргнува со кучето покрај себе, а потоа застанува. „Тука некаде...“ Тој размислува, се врти на едната страна, па на другата, прави гримаса. Аха, тука некаде. Камиљ сака потврда.

„Тука? Не подалеку?“

„Не, не“, вели сведокот триумфално.

Луи доаѓа до истиот заклучок како и Камиљ.

„Исто така, тој ја клоцаше“, вели човекот.

„Јас одовде гледам сè“, вели Камиљ. „Значи, ти си стоел овде на некои... колку?“ Тој погледнува во сведокот. „Четириесет метри?“

Да, типот е задоволен од процената.

„Значи гледаш како некој претепува жена на четириесет метри од тебе и имаш храброст да... вреснеш.“

Тој погледнува во сведокот кој трепка толку брзо како одеднаш да е преплавен од емоции.

Без збор, Камиљ воздивнува и заминува, упатувајќи еден последен поглед кон џукелата која изгледа подеднакво храбро како и нејзиниот сопственик. Очигледно е дека би сакал да им свирне по еден куршум на двајцата.

Тој чувствува... не може да најде збор... еден вид на немир, еден вид на... електрично чувство. Поради Ирен. Се врти, погледнува во напуштената улица. И најпосле го чувствува шокот. Тој разбира. Досега си ја вршеше работа технички, методично, на организиран начин, го правеше она што се очекува од него. Но дури сега, за првпат откако дојде овде, тој сфаќа дека на истово ова место, пред помалку од еден час, некоја жена врескала, била претепана, спикана во комбе. Тој знае дека таа во моментот е заклучена некаде, против нејзина волја, исплашена како никогаш во животот, знае дека најверојатно ја измачуваат. Сега сфаќа дека секоја секунда е важна додека тој овде работи механички затоа што се обидува да не се поврзува премногу, да се заштити себеси, бидејќи тој не сака да ја работи оваа работа, работата што одбра да ја работи. Работата со која одбра да продолжи по смртта на Ирен. *Можеше да работиш нешто друго, си мисли тој, но не работиш. Во моментот си тука, а за тоа има само една причина: да ја најдеш жената што ја киднапирале пред саат време.*

Камиљ се чувствува зашеметено. Тој се потпира на еден паркиран автомобил и си ја олабавува вратоврската. Луи доаѓа и застанува до него, но за разлика од секој друг кој би прашал, „Добар си?“ - Луи не вели ништо. Тој само трпеливо зјапа во далечината како да чека пресуда. Камиљ се избира со зашеметеноста и се врти кон форензичарите кои пристигнаа во меѓувреме и сега работат на три метри од нив.

„Што имаме?“

Тој доаѓа до нив и си го прочистува грлото. Кога местото на злосторството е улица, форензичарите имаат проблем затоа што мораат да соберат сè, а подоцна да се обидат да сфатат кои работи се поврзани со случајот.

„Неколку отпушоци, монета...“ повисокиот форензичар погледнува во пластичната кеса со докази „странска, билет од метро и - ако се поместиме малку подолу - можам да ви понудам употребено хартиено марамче и пластично капаче од пенкало.“

Камиљ го зема ковертот со билетот од метро и го крева кон светлината.

„И очигледно ја издишал“, продолжува полицаецот.

На тротоарот има траги од повраќаницата која неговиот колега ја собира со стерилна лажица.

Во близина се слуша групен џагор. Се појавува нова група униформирани полицајци. Камиљ ги брои. Ле Ген му испратил петмина.

Луи знае што треба да направи. Три тима. Пред сè мораат да ја покријат и проверат областа. Еден од полицајците ќе остане со Луи за да ги испрашаат луѓето кои живеат на улицата, да ги натераат оние кои се кријат и сиркаат од зад најблиските завеси да се симнат долу.

Нешто пред 23.00 часот, Луи Шармерот ја наоѓа единствената зграда на улицата која сè уште има консиерж кој живее на приземјето - реткост во Париз во последно време. Заведена од елеганцијата на Луи, жената им дозволува да ја користат нејзината канцеларија како зборно место. Таа вари кафе за сите, а Луи ѝ ја упатува својата блескава насмевка.

Тимовите продолжуваат со напорна работа. Камиљ си го пие кафето. Луи размислува. Тоа е неговата работа: Луи е интелектуалец, тој постојано размислува.

Се обидува да разбере.

„Пари...?“ размислува на глас и внимателно.

„Секс...“ вели Камил, „лудило...“

Можат да наведуваат причини цела ноќ: нагон да се уништи, да се поседува, да се бунтува, да се доминира. Тие имаат видено многу работи во свое време, овие мажи. А сега стојат во канцеларијата на овој консиерж... Стојат во место.

Ја прочешлаа областа, ги повикаа соседите, ги проверија изјавите на сведоците, ги сослушаа гласините, празните муабети, рекла-кажала, различните мислења, свонеа по врати врз основа на претчувства кои се покажаа како неосновани: тоа траеше речиси цела ноќ.

И сега засега: ништо. Киднапираната жена очигледно не живее во областа или барем не во непосредна близина на киднапирањето. Очигледно никој овде не ја познава. Имаат три описи на жени кои би можеле да бидат точни: жени кои се на одмор, на службено патување...

На Камил не му се допаѓа ништо од ова.

3

Ја буди студот. И болните модринки затоа што патувањето беше долго, а таа врзана, па не можеше да се задржи за да не се тркала и удира од вратите на комбето. Тогаш, кога комбето најпосле запре, човекот ја отвори вратата, ја замота со некаква бела пластична вреќа, ја заврза, а потоа ја префрли преку рамо. Додека не го почувствува тоа, човек не може ни да замисли колку е страшно кога ќе сфатиш дека си препуштен на милост и немилост на личност која може да те префрли преку рамо. Не е тешко да се замисли за што сè би можела да биде способна таа личност.

Ќе ја извади големата хартиена крпа од устата, но воопшто не внимаваше додека ја фрлаше на земја и додека ја влечеше надолу по камените скали како да влечеше вреќа компири. Ребрата ѝ се удираа и набиваа на секоја скала, а таа немаше како да си ја заштити главата. Алекс врескаше, но човекот продолжуваше да се движи. Кога нејзината глава тресна на скала по вторпат, таа се онесвести.

Немаше поим пред колку време беше тоа.

Сега, таа не слуша никаков звук, но чувствува горко студенило во рамениците, во рацете. Стапалата ѝ се смрзнати. Дебелата трака околу зглобовите ѝ е залепена толку цврсто што ѝ ја блокира циркулацијата. Таа ги отвора очите. Поточно се обидува да ги отвори, со

оглед на тоа што левото око ѝ е затворено од оток. И не може да ја отвори устата. Дебело парче селотејп. Не се сеќава на тоа. Мора да го залепил додека била онесвестена.

Алекс лежи на земја, свртена на страна, со рацете врзани зад грбот, стапалата врзани едно за друго. Чувствува ужасна болка во колкот кој ѝ ја држи целата тежина. Таа полека се оствестува, како пациент кој се буди од кома; целото тело ја боли како да била во сообраќајна несреќа. Се обидува да сфати каде е, ги мрда колковите и успева да се преврти на грб. Рамениците ја болат. Нејзиното лево око конечно се одлепува, но не регистрира ништо. *Слепа сум на едното око*, мисли Алекс во паника. Но по неколку секунди, полуотвореното око испраќа заматена слика кој изгледа како да доаѓа од планета оддалечена на неколку светлосни години.

Таа шмрка, го празни својот ум, се обидува да размислува рационално. Се наоѓа во некаков магацин. Голем, празен простор со слаба светлина која доаѓа од таванот. Подот е тврд, влажен; наоколу има бари од дожд кои смрдат. Затоа ѝ е толку ладно; целото место е влажно и мокро.

Првата работа на која ѝ текнува е мажот залепен за неа. Силен, остар мирис, мирис на животинска пот. Во ужасните моменти, работите на кои човек се сеќава често се неважни: *тој ми ја откорна косата*, ова е првата работа на која таа помислува. Ја замислува својата глава со големо ќелаво место на неа, цел прамен коса откорнат и почнува да плаче. Таа всушност не плаче поради оваа конкретна помисла, туку поради сè што се случи, преморот, болката. И стравот. Таа плаче, но плачењето е тешко со дебелата трака врз нејзината уста. Се гуши, почнува да кашла, но и кашлањето со залепена уста е тешко, па таа почнува да се задушува, а нејзините очи се полнат со солзи. Добива нагони за повраќање, стомакот ѝ се стега и напрега. Но сега и повраќањето

е невозможно. Нејзината уста се полни со одвратна киселина која е присилена да ја голтне. Ѓ треба цела вечност за да ја проголта сопствената повраќаница и ѝ се слушава уште повеќе.

Алекс се бори да дише, да разбере, да најде логика во работите. И покрај очајната ситуација, таа се обидува малку да се смири. Смиреноста не секогаш е доволна, но без неа, сите сме осудени на пропаст. Алекс се обидува да го опушти телото, да го забави своето срцебиење. Се обидува да сфати што ѝ се случува, што бара таа овде, зошто е овде.

Мисли. Таа чувствува страшна болка, но има нешто што ја мачи уште повеќе; нејзиниот мочен меур е полн и стегнат. Таа никогаш не била многу добра во држење кога станува збор за мочање. Ѓ требаат помалку од дваесет секунди за да одлучи: се опушта и моча долго време. Загубата на контрола не е пораз затоа што таа самата го направи изборот. Да не го избере тоа сама, таа ќе патеше, ќе се виткаше, ќе се стегаше со часови и на крајот пак ќе дојдеше до ова. А со оглед на околностите, таа има поголеми и поважни работи од кои треба да се плаши: потребата за мочање е непотребно одложување. Само што... неколку минути подоцна, нејзе ѝ е уште поладно, а ова е нешто на што не мислеше. Алекс се тресе и повеќе не знае дали тоа се должи на студенилото или на стравот. Пред нејзините очи се појавуваат две слики: човекот во метрот, на крајот од вагонот, како ѝ се смешка; и неговото лице додека ја држи залепена за него, баш пред да ја пикне во комбето. Таа лошо се повреди кога слета внатре.

Одеднаш, на некое растојание, една метална врата треска и одекнува. Алекс веднаш престанува да плаче, свесна, споулавена, на штрек, подготвена да експлодира. Тогаш, таа успева да се премести за повторно да легне на страна и ги затвора очите, се подготвува за првиот удар затоа што знае дека тој ќе ја тепа, затоа ја киднапираше. Алекс престанува да дише. Во далечината, таа го слуша

човекот како ѝ се приближува, неговите чекори се тешки, бавни и со намера. Најпосле, тој застанува пред неа. Низ трепките, таа може да ги види неговите чевли; тешки, исполирани чевли. Човекот не зборува ништо. Тој се надвиснува над нејзиното тело, тивко, долго време стои така над неа како да ја гледа како спие. По некое време, таа донесува одлука, целосно го отвора своето неповредено око и погледнува во него. Рацете му се зад грбот, лицето свртено накај неа. Таа нема поим за што размислува тој додека стои така наведнат врз неа како едноставно да се наведнал да види некоја најобична работа. Од долу, неговата глава е импресивна, неговите густе веѓи делумно му ги кријат очите со сенки, но највпечатливо е неговото чело, поголемо од сè друго на неговото лице, непропорционално. Челото го прави да изгледа како ретардиран, како примитивец.

Алекс сака да каже нешто. Селотејпот го оневозможува тоа. Во секој случај, единствените зборови кои би излегле би биле, „Те молам, те преколнувам...“ Таа се оби-дува да смисли што би можела да му каже ако ја одврзе, да смисли нешто што нема да звучи како да го моли, но не може да смисли ништо: ниедно прашање, ниедно барање, ништо освен оваа молба. Зборовите не доаѓаат; мозокот на Алекс е замрзнат. Во нејзината глава има само една матна помисла: тој ја киднапираше, ја врза, ја фрли овде - што планираше да прави со неа?

Алекс плаче; таа не може да се воздржи. Човекот се оддалечува без збор. Тој се упатува кон спротивниот крај од просторијата. Со едно брзо движење, тој повлекува една голема пластична кеса; таа не може да види што беше покриено со кесата. И магичната мантра повторно почнува: *те молам не ме убивај*.

Со грбот свртен накај неа, тој се наведнува и почнува да оди наназад, а неговите раце влечат нешто тешко - ковчег? - што пишти додека го гребе бетонскиот под. Човекот носи темносиви панталони и џемпер на риги, голем и широк, кој изгледа како да го носи со години.

Пјер Леметр

После неколку метри влечење, тој застанува, погледнува во таванот како да пресметува нешто, а потоа се исправува и ги става рацете на колковите, како да размислува како е најдобро да продолжи. Најпосле се врти и ја погледнува. Доаѓа до неа, клекнува, неговото колено блиску до нејзиното лице, посегнува и одеднаш ја кине лентата што ѝ ги стега ножните зглобови. Тогаш неговата дебела рака го фаќа крајчето од лентата врз нејзината уста и дивјачки ја откорнува. Алекс завива од болка. Тој успева да ја исправи на нозе со една рака. Не дека Алекс тежи многу, но сепак, со една рака. Ја преплавува бран од зашеметеност - стоењето испраќа крв кон нејзината глава и нејзините колена повторно попуштаат. Нејзината глава едвај стигнува до градите на човекот. Тој ја стега за рамото со сета сила и ја врти. Таа нема време да каже ништо пред тој да ја исече лентата со која ѝ се врзани рацете.

Алекс ја собира целата храброст што ја има; таа не размислува, едноставно ги изговара првите зборови што ѝ паѓаат на ум.

„Те молам, те п-п-преколнувам...“

Едвај го препознава својот глас. И пелтечи како дете, како тинејџер.

Тие стојат лице во лице. Ова е моментот на вистината. Алекс е толку исплашена од самата помисла на тоа што би можел да ѝ направи што одеднаш посакува да умре, баш тука, сака тој да ја убие во истиот момент. Она од што најмногу се плаши е чекањето, чекањето кое нејзината имагинација го исполнува со слики од работите кои би можел да ѝ ги направи. Таа ги затвора очите и го гледа своето тело, го замислува како повеќе да не е дел од неа, го замислува како лежи како што лежеше до пред малку: го замислува изобличено, искасапено, како обилно крвари во неподнослива болка - некако како да не е таа, но таа е.

Се гледа како лежи мртва.

Студенилото, смрдеата на мочка, срамот, стравот - што ќе се случи, нека не ме убива, те молам нека не ме убива.

„Соблечи се“, вели човекот.

Неговиот глас е длабок, смирен. Наредбата е длабока, смирена. Алекс ја отвора устата, но нема време да изусти збор, бидејќи тој ја шлапнува толку силно што ја свртува на другата страна, правејќи таа да изгуби рамнотежа. Уште една крвничка шлаканица и таа паѓа на подот, нејзината глава треснува на земја. Човекот полека доаѓа накај неа, ја грабнува за коса. Болката е убиствена. Тој ја крева нагоре. Алекс се чувствува како косата да ќе ѝ се откорне од скалпот; се фаќа за неговата тупаница со двете раце, се обидува да се држи, па и покрај состојбата во која се наоѓа, таа чувствува како силата се враќа во нејзините нозе и повторно станува. Кога ја удира по третпат, тој сè уште ја влече за косата, па нејзиното тело се сецка во обид да се сврти додека тој истовремено го држи прикleshтено. Звукот е многу гласен. Алекс се чувствува како болката да ќе ја парализира.

„Реков да се соблечеш“, вели човекот повторно.
„Целосно.“

Тогаш ја пушта. Алекс зашеметено прави еден чекор. Се обидува да остане на нозе, паѓа на колена, го придушува цимолењето од болка. Човекот доаѓа, се наведнува над неа. Неговото дебело лице, неговата голема глава, неговите сиви очи...

„Ме разбираш ли?“

Додека чека одговор, тој ја крева раката со раширени прсти. Алекс почнува да паничи. „Да“, вели таа и почнува да го повторува зборот без престан, „да, да, да.“ Веднаш станува на нозе, подготвена да направи сè што сака само за да не ја удри пак. Брзо, за тој да сфати дека е подготвена да направи сè што треба, таа ја соблекува маицата, го откорнува градникот, се бори со копчињата

Пјер Леметр

од фармерките така брзо како алиштата одеднаш да ѝ се запалиле - сака да се соблече гола што е можно побрзо за тој да не ја удри пак. Алекс брза, се врти, соблекува сè од себе, сè до последен партал, а потоа се исправува, со рацете залепени покрај телото и дури тогаш сфаќа дека изгуби и дека никогаш нема да може да го врати тоа назад. Нејзиниот пораз е апсолутен - со тоа што се соблече толку брзо, таа прифати сè, кажа *да* на сè. На еден начин, Алекс штотуку умре. Таа чувствува нешто како низ магла, но чувството е многу далечно.

Таа се чувствува како да стои надвор од своето тело. Можеби баш затоа има храброст да праша: „Ш-што с-сакаш?“

Неговите усни се толку тенки што речиси не се гледаат. Дури и кога се смее, тоа личи на сè, само не на насмевка. Во моментот, тоа е прашање.

„Што имаш да понудиш, валкано курво?“

Тој се обидува да направи реченицата да звучи похотно, божем се обидува да ја заведе. За Алекс, зборовите имаат смисла. Би имале смисла за секоја жена. Таа тешко подголгнува. *Тој нема да ме убие*, си мисли. Нејзиниот ум почнува да плете фантазија околу оваа идеја. Нешто однатре ѝ кажува дека тој сепак ќе ја убие, подоцна... но плетката во нејзиниот ум е цврста, се стега, се стега.

„Можеш да ме е-е-ебеш“, вели таа.

Не, не требаше така, си мисли, знаејќи дека тоа не е правилниот израз...

„Можеш да ме с-силуваш“, вели. „Можеш да пра- правиш сè што сакаш.“

Насмевката на човекот се смрзнува. Тој прави еден чекор наназад за подобро да ја погледне. Од глава до пети. Алекс ги шири рацете; сака тој да знае дека му се нуди, дека се предава - сака да му покаже дека се става

во негови раце, дека е негова, за да си купи малку време, само малку време. Таа знае дека во овие околности, време значи живот.

Човекот детално ја проучува; неговите очи полека се лизгаат надолу по нејзиното тело и најпосле застапуваат на нејзините гениталии. Таа не мрда. Тој благо се навалува кај неа со прашање во очите. Алекс се срами од она што е, се срами од тоа што е вака изложена пред него. Што ако не го привлекува? Што ако она малку што има да го понуди не е доволно за него, што ќе направи тогаш? Тој тресе со главата како да е разочаран; *не, не е доволно добро*. И за да ја натера да разбере, тој посегнува, ја стега десната брадавица на Алекс меѓу палецот и показалецот толку силно и толку брзо што таа се превиткува и вреска.

Човекот ја пушта, а Алекс си ја фаќа градата, со ококорени очи, таа се бори за воздух, скока од една на друга нога, слепа од болка. И покрај желбата за контрола и воздржување, нејзините очи се полнат со солзи кога вели: „Ш-шт-што ќе правиш?“

Човекот се смее како да споделува најпрост, очигледен факт. „Јас? Ќе те гледам како умираш, валкана курво.“

Тогаш се трга на страна, како актер.

И таа гледа. Зад него. На подот. Електрична бормашина стои до мала дрвена кутија. Личи на стара, голема дрвена гајба. Кутијата е голема доволно колку во неа да се стави едно слабо човечко тело.